

Шинжлэх ухаан бол иргэншсэн ямар ч
улсын үйл ажиллагааг урдаас
төлөвлөсөн үйл ажиллагааны чиглэл
болдог.

*Э.Агацци - Моральное измерение
науки и техники М 1988 с 12*

ШИНЖЛЭХ УХААН БА ГЕОЛОГИ

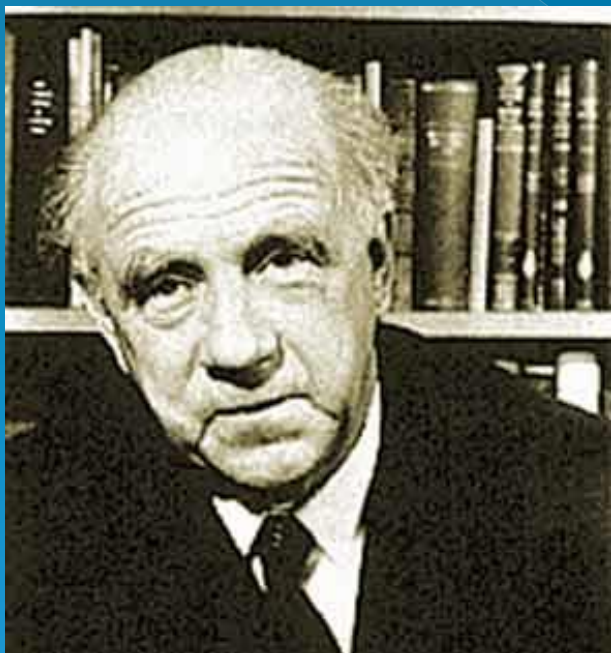
Л.ЛХАГВАСҮРЭН, МУАҮГА

Geoscience-Газарзүйн (дэлхийн) шинжлэх ухаан
Natural science-Байгалийн шинжлэл

Улаанбаатар
2018

Үндэслэл

- Шинжлэх ухааны арга ба түүний судлах зүйлийн нягт холбоо тэдгээрийн паралель хөгжил:
 - Geoscience- Газарзүйн (дэлхийн) шинжлэх ухаан
 - Natural science-Байгалийн шинжлэл

Байгаль шинжлэлийн судлах зүйл нь байгаль байдгаараа л мөн бол “Тусгаарлах, тайлбарлах, эмхлэхэд” чиглэгддэг шинжлэх ухааны арга юм

Вернер Гейзенберг

Байгалийн үйл явцуудыг судалдаг “байгаль шинжлэл” нь эхнээсээ туршилтанд үндэслэгдэж байдаг.

Квантын физикийн онолыг үндэслэгчдийн нэг, философич

Вернер Гейзенберг “Шаги за горизонт М” 1987 с 40-41

Geoscience-Ашигт малтмал эдийн засгийн хил

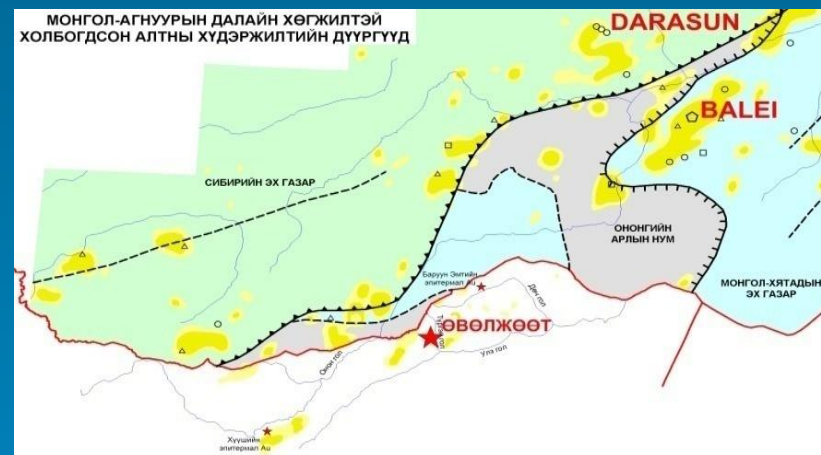

Тусгаарлах

Natural science-Байгалийн шинжлэл

Хилийн 100 км бүсийн хайгуул

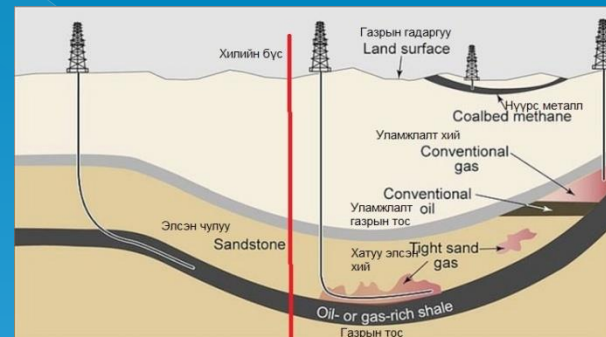

Талбайн хилийн геотектоник-геодинамик
металлогений харьяалал

Geoscience-Газарзүйн (дэлхийн) шинжлэх ухаан

Гадаргуугийн
хавтгайд
буулгасан
бүдүүвч

Газрын тосны хайгуул-
олборлолтын талбай

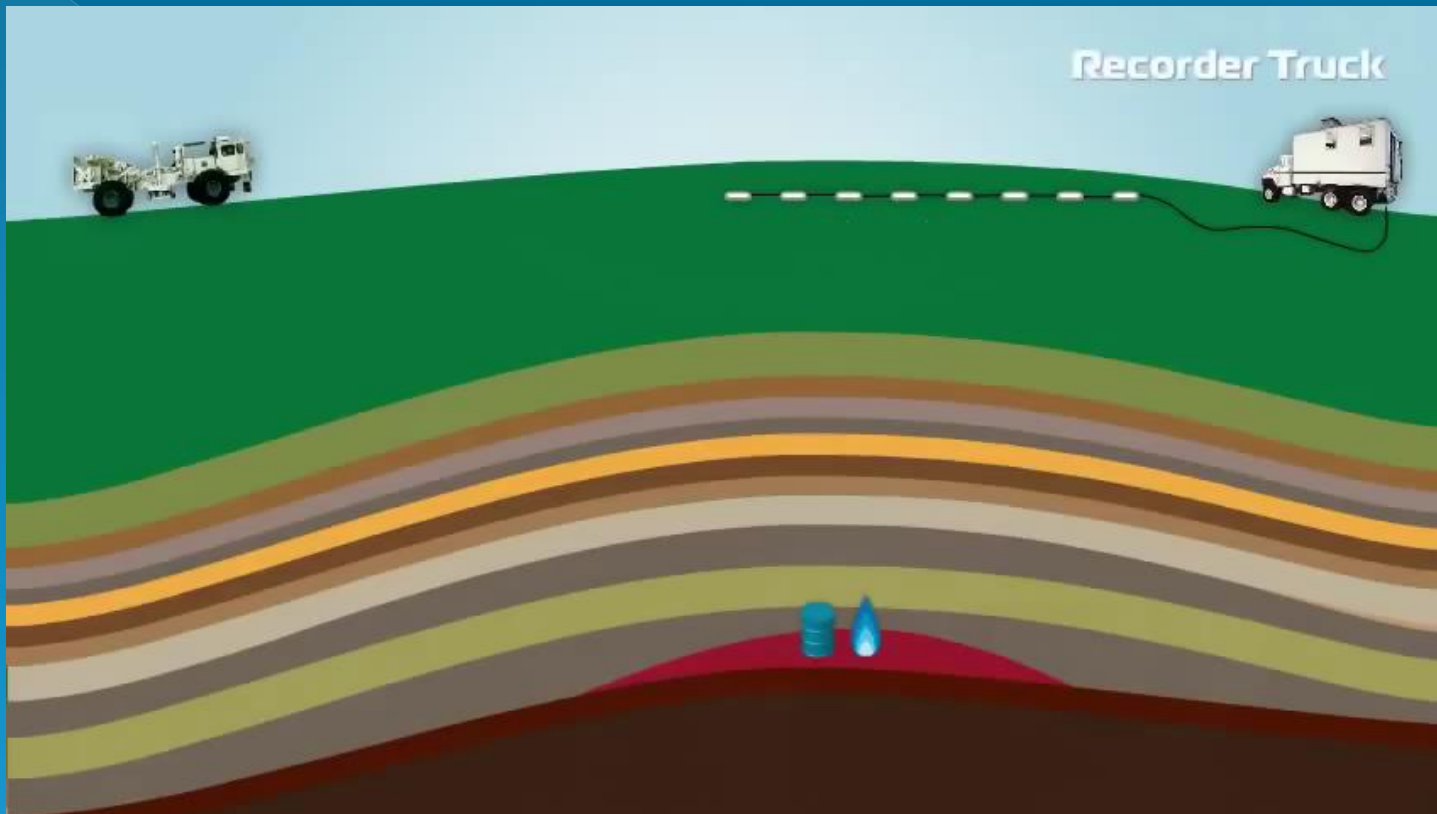
ОЮУ ТОЛГОЙ

(ашигт малтмалын тусгаарлалт)

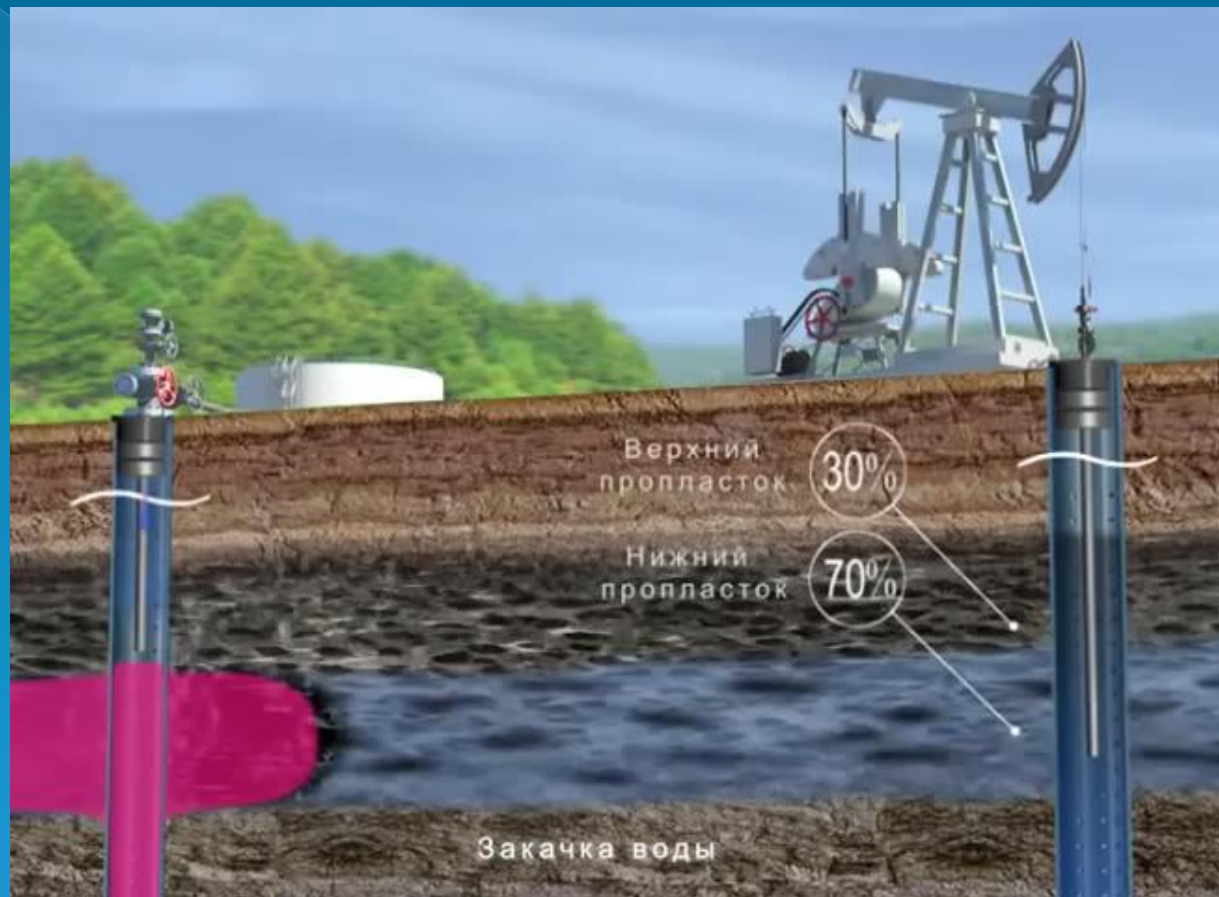
НЕФТЬ

(ашигт малтмалын тусгаарлалт)

НЕФТЬ

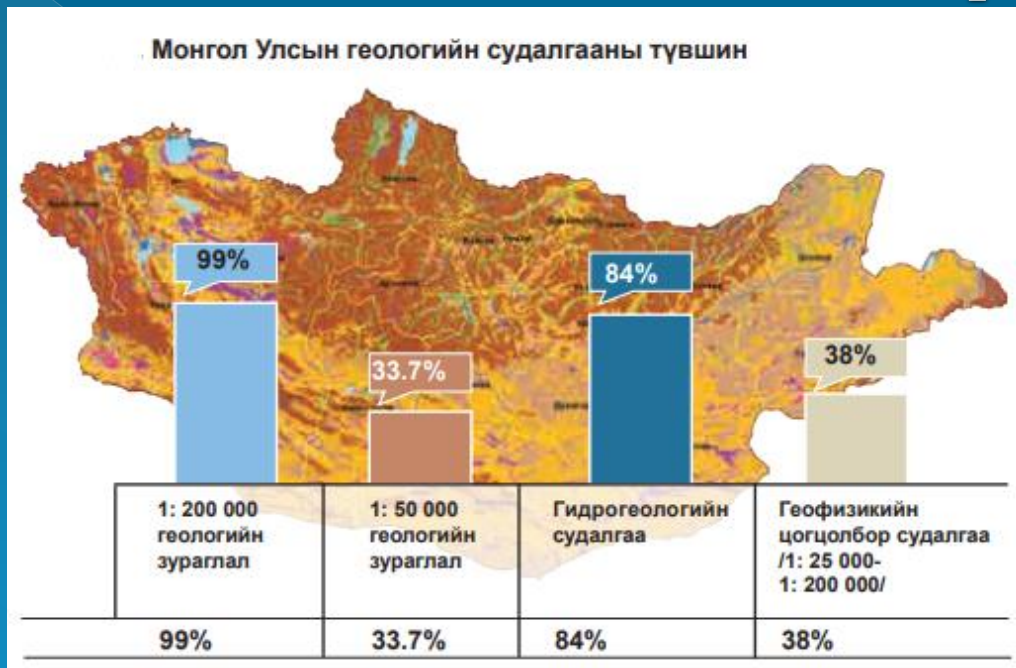
(ашигт малтмалын тусгаарлалт)

Тайлбарлах

ГЕОЛОГИ

- Геохими
- Геотектоник
- Геоструктур
- Гидродинамик
- Геоэкологи
- Геофизик
- Гидрогеологи
- Геоморфологи
- Геологи өрөмдлөг
- Геологи эдийн засаг
- Геостатистик

Geoscience-Газарзүйн (дэлхийн) шинжлэх ухаан
Natural science-Байгалийн шинжлэл

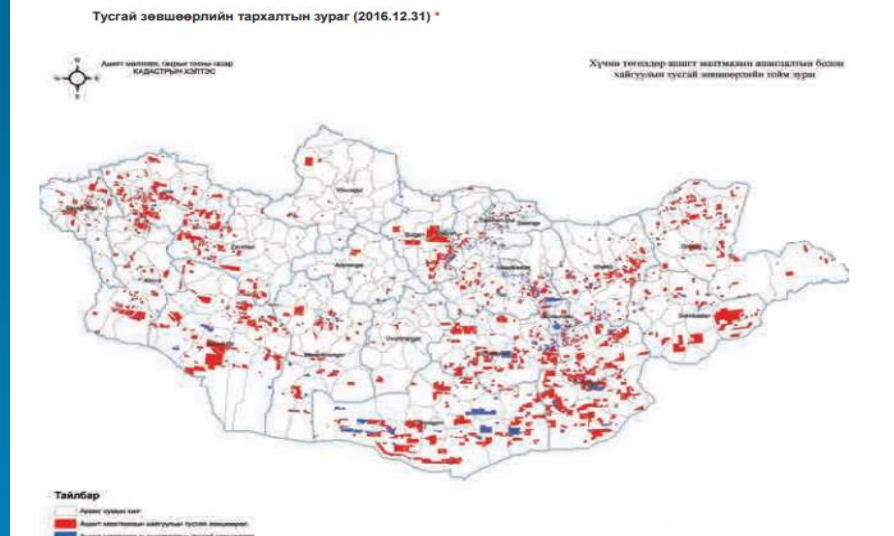
ЭМХЛЭГДЭХ

Монгол Улсын газар зүйн байршил

Хайгуулын талбай 8.5%

Тусгай зөвшөөрлийн тархалтын зураг (2016.12.31) *

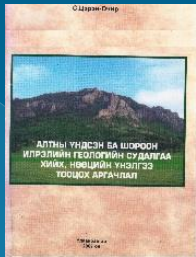
Ашиглалтын талбай 1.4 сая ба 0.9%

ГЕОЛОГИЙН ЕРӨНХИЙ ЗУРАГЛАЛ: Эрлийн үе шатны явцад ашигт малтмалын ордын хайгуул үйлдвэрлэлийн (эдийн засгийн) ач холбогдлыг тодорхойлдог цогц судалгаа юм.

Доктор, Проф **Г.УХНАА**

Цооногийн өрөмдлөгийн бодит мэдээллийн баталгаажилтгүйгээр газрын хэвлийн геологийн зүсэлтийг гаргах, ашигт малтмал, эрдэс, түүхий эдийн талаарх дүгнэлтийг эцэслэн гаргах боломжгүй.

Доктор, Проф **Ж.ЦЭВЭЭНЖАВ**

Алтны орд, илрэл

- Алтны "орд" гэж дэлхийн геологийн хөгжил ба хувьсал, өөрчлөлтийн үр дүнд газрын гадарга, түүний хэвлий дэх уулын чулуулаг дотор хуримтлагдаж үүссэн, хайгуулын судалгаагаар хүдрийн биетийн хэлбэр, хэмжээ, чанар болон нөөц нь тогтоогдож баталгаажсан, **үйлдвэрийн аргаар олборлоход эдийн засгийн хувьд ашигтай алтны хуримтлалтай биетийг нэрлэнэ.**
- Алтны "илрэл" гэдэг нь алтны хуримтлалтай биетийн хэлбэр хэмжээ, нөөц нь хайгуулаар нарийн судлагдаж тогтоогдоогүй эсвэл хүдрийн биетийн хэлбэр хэмжээ, нөөц нь хайгуулаар судлагдаж тогтоогдсон боловч **үйлдвэрийн аргаар олборлоход эдийн засгийн хувьд ашиггүй болох нь тодорхойлогдсон алтны хуримтлал бүхий биетийг нэрлэнэ.** Алтны илрэлийг дотор нь үндсэн ба шороон илрэл гэж хоёр ангилна.
- С.Цэрэн-Очир \Монгол Улсын Төрийн шагналт\
- Алтны үндсэн ба шороон илрэлийн геологийн судалгаа хийх, нөхцөлийн үнэлгээ тооцох аргачлал. УБ хот 2007 он 14-15х

ЗӨВЛӨМЖ

1. Үндэсний түвшинд хайгуул, судалгаа, шинжлэх ухаан технологийн Геологийн үндэсний алба байгуулах
2. Бүс нутгийн гео-мэдээллийн төвлөрсөн сан бий болгох
3. Орон нутгийн түвшинд геологийн шинжлэх ухаан, мэдээллийн салбар нэгжийг байгуулах
4. Геологи, гидрогеологийн судалгааны бүсийн стандарт, нормативыг төрийн хяналтанд боловсруулж хэрэгжүүлэх

**ГАЗАР БОЛ УЛСЫН ҮНДЭС
ХҮН БОЛ ТӨРИЙН ҮНДЭС**

**ГЕОЛОГИ БОЛ ХИЛ ХЯЗГААРГҮЙ,
ГЕОЛОГИЧ БОЛ ОЛОН УЛСЫН
ЭРХЗҮЙТ МЭРГЭЖИЛ**

**АНХААРЛ ТАВЬСАНД
БАЯРЛАЛАА**